

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15P/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821202637
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3821202637.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci starostlivosti o maloletého H. P., nar. XX.X.XXXX, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, nad maloletým aktuálne nariadená ústavná starostlivosť Reedukačné centrum Sološnica 3, 906 37, dieťa rodičov: matky - P. K., nar. XX.X.XXXX, bytom t.č. Domov sociálnych služieb Nitrianske Pravno, zast. opatrovníkom B. K., nar. XX.X.XXXX, bytom M., ul. M. C. č. XX/X, otca - H. P., nar. XX.X.XXXX, t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok, o návrhu P. M., nar. XX.X.XXXX, bytom M., M. C. č. XX/X, o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti Okresnej prokuratúry v Prievidzi, takto

rozhodol:

I. Zveruje maloletého H. P., nar. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti P. M., rodenej K., nar. XX.XX.XXXX, s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. P. M. je oprávnená a povinná osobne sa o maloletého starať, vychovávať ho, zabezpečovať jeho každodenné potreby, preberať peňažné prostriedky spojené s výkonom náhradnej osobnej starostlivosti a použiť ich na prospech maloletého, spravovať majetok maloletého a zastupovať ho v bežných veciach, spravovať jeho veci tak, aby neutrpel žiadnu ujmu na svojich majetkových právach, pričom úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdom.

III. Otec dieťaťa je povinný platiť výživné na malol. H. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, ktoré je povinný poukazovať počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vopred, vždy do posledného dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

IV. Matka dieťaťa je povinná platiť výživné na malol. H. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, ktoré je povinná poukazovať počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vopred, vždy do posledného dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

V. Týmto dochádza k zrušeniu ústavnej starostlivosti nad malol. H. P., ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. 12P/15/2021 zo dňa 17.05.2021.

odôvodnenie:

1/ Navrhovateľka návrhom podaným 1.7.2021 navrhla zveriť maloletého H. do náhradnej osobnej starostlivosti. Poukázala na to, že biologickí rodičia sa dlhodobo nestarajú o maloletého, predchádzajúca náhradná osobná starostlivosť u starej matky B. K. neplnila účel, v poslednom období stará matka výchovu o maloletého nezvládala. Správanie maloletého sa zhoršilo, začal páchať trestnú činnosť, bolo mu nariadené aj výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení Diagnostického centra v Záhorskej Bystrici. Z tohto zariadenia maloletý utiekol, následne bol vzatý do väzby za majetkovú trestnú činnosť. V snahe pomôcť maloletého chce prevziať starostlivosť o neho a zabezpečiť mu riadnu výchovu, pretože je jeho tetou, pozná ho, maloletý pozná jej rodinu. Maloletý je rešpektuje a je schopná dohliadnuť n a jeho správanie.

2/ Matka maloletého P. K. je obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, nie je okrem iného schopná samostatne konať pred súdom. Jej súdom ustanovená opatrovníčka B. K. s návrhom navrhovateľky súhlasila a opakovane sa vyjadřila, že ona sama už nie je schopná zabezpečovať starostlivosť o maloletého (písomné vyjadrenie z 23.7.2021, 27.8.2021)

3/ Otec maloletého s návrhom súhlasil. Aktuálne sa nachádza v ústave na výkon trestu odňatia slobody v Ružomberku, predpokladaný výkon trestu odňatia slobody je do 19.10.2028. Súhlasil, aby sa pojednávalo a rozhodlo v jeho neprítomnosti.

4/ Kolízny opatrovník s poukazom na vykonanú sociálnu prácu v priebehu konania sa k návrhu navrhovateľky pripojil.

5/ OP v Prievidzi po vykonanom dokazovaní navrhol návrhu navrhovateľky vyhovieť.

6/ Reedukačné centrum Sološnica 3 súdu oznámilo, že maloletý sa v ich zariadení nenachádza, bol vzatý do väzby, preto ústavná starostlivosť nie je realizovaná. Následne v podaní z 4.10.2021 bolo oznámené, že dňa 2.10.2021 bol maloletý prepustený z väzby a bol privezený do ich zariadenia.

7/Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom maloletého, zástupcu OP v Prievidzi, kolízneho opatrovníka, spisom OS Prievidza sp. zn. 12P/15/2021, uznesením OS Prievidza sp. zn. 2Tp/47/2021 zo dňa 4.6.2021, rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 10Ps/2/2015 zo dňa 10.1.2017, písomnými vyjadreniami otca, písomnými vyjadreniami B. K., písomnými správami Reedukačného centra Sološnice 3, správou z prešetrenia rodinných pomerov zo dňa 27.7.2021, zo dňa 18.10.2021, zápisnicou o pojednávaní z 17.9.2021 sp. zn. 3T/69/2021, potvrdeniami o príjme navrhovateľky, dokladmi o výdavkoch navrhovateľky, lekárskou správou z 8.11.2021 .

8/Rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 12P/15/2021 zo dňa 17.5.2021 boli naposledy upravované práva a povinnosti k maloletému H.. Nad maloletým bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá mala byť realizovaná v Reedukačnom centre Sološnica, matka a otec boli zaviazaní platiť na jeho výživu sumu minimálneho výživného, došlo zároveň k zmene rozsudkov o doterajšej úprave výchovy a starostlivosti o maloletého. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.6.2021. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplývalo, že výchova maloletého bola vážne narušená a ani doterajšie výchovné opatrenia u maloletého nepriniesli žiaden efekt. Podľa bodu 57. až 63. rozsudku výchovu maloletého v predchádzajúcom období nezvládali jeho rodičia, ktorí na to nemali vytvorené ani materiálne a takisto osobnostné predpoklady. Matka bola vo výchove maloletého limitovaná aj svojím zhoršeným zdravotným stavom a otec aj tým, že páchal úmyselnú trestnú činnosť, pričom sa o maloletého nijako nezaujímal. Ani náhradná osobná starostlivosť u maloletého nespĺnila svoj účel. P. M. ani stará matka, Eva K. výchovu maloletého nezvládali, naopak svojou ľahkovážnosťou vo vzťahu k výchove maloletého nevytvárali a ani v súčasnosti nevytvárajú vhodné predpoklady pre ďalší pozitívny fyzický a psychický vývin maloletého. Z vyššie uvedených dôvodov maloletý starú matku, ktorej je stále zverený do náhradnej osobnej starostlivosti (do právoplatného skončenia tohto konania), nerešpektuje a dokonca ona a takisto aj jej rodina maloletého dokonca podporovali a aj v súčasnosti podporujú v jeho negatívnom správaní (aj v súčasnosti, keď je maloletý na neznámom mieste, starú matku navštevuje a táto ho kryje, poskytuje mu stravu, nocľah; iný člen rodiny mu dokonca pomohol pri úteku z polície - priniesol mu pred policajnú stanicu osobné veci). Maloletý sa z dôvodu mnohých negatívnych vplyvov v jeho rodine stával čoraz viac neprispôsobivý, arogantný, každého začal viniť zo situácie, v ktorej sa ocitol, prestal rešpektovať authority, čoraz viac zanedbával školskú dochádzku, čo sa prejavilo aj na jeho prospechu v škole. Toto negatívne správanie maloletého sa neustále stupňovalo, začal vo zvýšenej miere požívať alkohol a návykové látky, začal

byť ešte viac ovplyvniteľný osobami z negatívneho prostredia a opakovane začal páchať úmyselnú trestnú činnosť. Podľa psychiatricky MUDr. L. sú u maloletého prítomné poruchy správania s disocálnymi rysmi, jeho psychický, sociálny a mravný vývin je vážne ohrozený. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletý nemá dostatočnú motiváciu a kontrolu, je impulzívny a drzý, sú u neho prítomné výchovné problémy v takej miere, že potrebuje dôslednú sociálnu kontrolu. Maloletý však až doposiaľ sa vyhýbal všetkým výchovným opatreniam, tieto nerešpektoval. Vyhýbal sa takisto diagnostickému procesu, prostredníctvom ktorého sa mali zistiť príčiny jeho negatívneho správania, obmedziť tieto prejavy a nastaviť pravidlá, ktoré by bol schopný dodržiavať. V súčasnosti nie je nikto, kto by bol ochotný a takisto spôsobilý zabezpečiť maloletému osobnú starostlivosť. Výchovné opatrenia, ktoré súd u maloletého nariadil (naposledy Diagnostické centrum Bratislava - Záhorská Bystrica.) svoj účel nespĺnili z dôvodu, že sa im odmietol maloletý prispôbiť (pred umiestnením i po umiestnení z diagnostického centra vždy opakovane utekal), nechápajúc dôsledky svojho konania pre neho samého i pre celú spoločnosť. Maloletý sa odmieta i v súčasnej dobe podrobiť akémukoľvek výchovnému opatreniu, pričom vždy využije priestor a čas na to, aby sa výchovné opatrenie realizovať nemohlo (útekmi). Vzhľadom na dĺžku trvania výchovných problémov u maloletého, ich rozsah, zlyhanie rodiny maloletého, vrátane starej matky, ktorej je maloletý zverený do osobnej starostlivosti i v súčasnosti, ako i skutočnosť, že opakovane maloletý pri rôznych príležitostiach sľuboval nápravu v svojom správaní, ku ktorej však ani čiastočne nedošlo, nie je možné v súčasnosti predpokladať, že bez odbornej pomoci maloletému v uzavretom prostredí, nie je možné u maloletého dosiahnuť pozitívnu zmenu v správaní. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže výchova maloletého je z dôvodu dlhodobých negatívnych vplyvov v jeho rodine výrazne narušená, iné výchovné opatrenia, podrobeniu ktorým sa navyše maloletý všemocne vyhýbal, neprinesli svoj účel a v rodine maloletého nie je takisto nikto, kto by mu bol ochotný a spôsobilý pomôcť, rozhodol súd tak, že nariadil u maloletého ústavnú starostlivosť, pričom Reedukačné centrum Sološnica s umiestnením maloletého v ich zariadení súhlasilo.

9/Uznesením sudcu pre prípravné konanie sp. zn. 2Tp/47/2021 zo dňa 4.6.2021 bol maloletý vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, maloletý bol stíhaný pre prečin krádeže podľa § 2012 ods. 1 písm. g Trestného zákona, väzba začala 2.6.2021.

10/ Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi z 27.7.2021 vyplýva, že maloletý H. P. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti (ďalej len „NOS“) starej matky B. K., nar. XX.XX.XXXX Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 14P/9/2016-30 dňa 16.09.2016. Do uvedeného času bol zverený do NOS tety P. M., ktorá žiadala o zmenu zverenia v dôsledku narušených vzťahov medzi ňou a jej matkou pani B. K., ktorá jej mala brániť v starostlivosti o maloletého a bránila jej aj v osobnom kontakte s ním. NOS u dieťaťa plnila svoj účel približne do septembra 2020, kedy úrad podal u H. návrh na uloženie pobytového výchovného opatrenia v dôsledku zhoršenia jeho správania t.j. v školskom prostredí sa správal popudlivo, podráždene k učiteľom, v domácom prostredí nerešpektoval pokyny starej matky a v otvorenom prostredí konzumoval alkohol a dopustil sa krádeže. Okresný súd Prievidza Uznesením č. 7P/31/2020 zo dňa 25.1.2021 rozhodol o neodkladnom opatrení, ktorým mala pani B. K. odovzdať maloletého H. do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra Ul. Trstínska 2 v Bratislave - Záhorská Bystrica, pričom výchovné opatrenie zabezpečenie odbornej diagnostiky, pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku v hore uvedenom zariadení bolo uložené dňa 25.1.2021. Maloletý sa odmietal podrobiť neodkladnému opatreniu ako aj uloženému výchovnému opatreniu. Do zariadenia bol po prvýkrát umiestnený po jeho zachytení vo večerných hodinách dňa 7.2.2021 odkiaľ následne na druhý deň ušiel. Od uvedenej doby bol na úteku, pričom zachytený bol ešte dvakrát. Pracovníci diagnostického centra v správe zo dňa 17.03.2021 zhodnotili, že H. nie je motivovaný zotrvať v zariadení, odmietal spoluprácu s nimi, preto odporučili jeho umiestnenie v reedukačnom zariadení. Vzhľadom k tomu, že uložené výchovné opatrenie neplnilo svoj účel a nebol nikto, kto by o jeho výchovu prejavil záujem, nakoľko stará matka výchovu H. nezvládala, Okresný súd Prievidza rozsudkom č. 12P/15/2021 dňa 17.05.2021 nariadil nad maloletým H. P. ústavnú starostlivosť, ktorá sa mala realizovať v Reedukačnom centre Sološnica. Ústavná starostlivosť sa nad Róbertom nerealizovala, nakoľko bol 4.6.2021 vzatý do výkonu väzby v llave pre opakovanú trestnú činnosť. V súčasnosti je stíhaný v piatich trestných konaniach pre prečin krádeže s porušovaním domovej slobody. K aktuálnym pomerom maloletého úrad uvádza, že sa naďalej nachádza vo výkone väzby. V školskom roku 2020/2021 bol študentom Strednej odbornej školy na Ul. T. Vansovej v Prievidzi v dvojročnom učebnom odbore stavebná výroba. V škole bol len dva dni, potom už do nej nechodil. V septembri 2020 bol vyšetrený pedopsychiatrom, ktorý u H. diagnostikoval poruchy správania s disocálnymi rysmi. Vzhľadom k jeho vtedajším pomerom nebolo možné tmiť jeho impulzivitu medikamentmi, preto tiež odporučil jeho umiestnenie v zariadení. Úrad

prešetril pomery v domácnosti pani M., ktorá uviedla, že na podanom návrhu naďalej zotrúva, pretože predchádzajúca NOS u pani K. neplnila svoj účel. So svojou matkou pani K. pani M. nekomunikuje, nekomunikuje ani so sestrou maloletého X. K.. Podľa jej vyjadrenia ani H. nie je so starou matkou i sestrou v kontakte. Uviedla, že maloletý H. k nim chodieval aj v predchádzajúcom období. Vyjadrila sa, že pred úradom o situácii v rodine nechcela hovoriť, nakoľko sa nechcela dostať do sporu s matkou, pani K.. S maloletým H. je v dennom telefonickom kontakte, každé dva týždne ho navštevuje v G. a taktiež s ním udržiava kontakt jedenkrát týždenne prostredníctvom skype. Podľa jej vyjadrenia maloletý H. prejavuje záujem byť zverený do jej starostlivosti. Ku svojim pomerom ďalej uviedla, že obýva dvojizbový nájomný mestský byt, ktorý je kompletne vybavený štandardným typom nábytku. Byt pozostáva z kuchyne, toalety s kúpeľňou, obývacej miestnosti a na poschodí je izba, ktorá bude k dispozícii maloletému H.. V bytových pomeroch úrad nezistil žiadne nedostatky. Pani M. je nezamestnaná, uviedla, že je evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie, má uplatnený nárok na dávku v hmotnej núdzi, náhradné výživné a prídavok na dieťa, podľa jej vyjadrenia spolu v sume cca 265 €. Jej výdavkami sú poplatok za bývanie, energie a smeti spolu mesačne v sume cca 98 €, na hygienu a pracie prášky mesačne cca 50€, 20 € mesačne vynaloží na svoje medikamenty a 45 € mesačne jej platí plnoletý syn T. za paušál na telefón. Ďalej poukázala, že v minulosti podstúpila operačný zákrok srdca, ale jej stav je aktuálne stabilizovaný. V domácnosti zabezpečuje starostlivosť maloletému U. M., nar. X.XX.XXXX, ktorý od septembra 2021 nastupuje do 5. ročníka na základnej škole. Okrem U. sa jej narodili z predchádzajúceho vzťahu aj dve deti, ktoré sú už plnoleté, samostatné. Počas terénnej sociálnej práce sa v domácnosti nachádzal maloletý syn pani M. U., ktorý uviedol, že maloletého H. má rád a teší sa na to, že bude s nimi bývať v domácnosti. Úrad prostredníctvom vykonávaných opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zistil, že NOS u pani B. K. neplní svoj účel v dôsledku jej nepriaznivého zdravotného stavu, ako aj tým, že jeho výchovu nezvláda. Nakoľko maloletý H. nie je motivovaný zotrvať v zariadeniach, ktoré realizujú opatrenia v otvorenom režime a pani M. prejavila záujem o zabezpečovanie jeho starostlivosti a zároveň sa zaviazala, že bude na správanie H. po jeho prepustení z výkonu väzby výchovne pôsobiť tak, aby sa už nedopúšťal ďalšej protispoločenskej činnosti. Na základe uvedených skutočností úrad súhlasí s podaným návrhom pani M..

11/ Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní vo veci 3T 69/2021 vyplýva, maloletý bol ponechaný vo väzbe a zároveň bol uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 2012 ods. 1 písm. g/ Trestného zákona, bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní štyroch mesiacov nepodmienečne a bol zaradený do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

12/ Zo správy kolízneho opatrovníka z 18.10.2021 vyplýva, že úrad dňa 11.10.2021 vykonal terénnu sociálnu prácu v domácnosti navrhovateľky dňa 11.10.2021 v popoludňajších hodinách. Prostredníctvom vykonaného šetrenia bolo istené, že pani Harnišová obýva dvojizbový nájomný mestský byt spolu so svojim synom U. M., nar. X.XX.XXXX. Byt je kompletne vybavený funkčným, štandardným typom nábytku, ktorého súčasťou je aj kúpeľňa s toaletou. Interiér je udržiavaný na dobrej hygienickej úrovni a v poriadku. F. M., sestra matky maloletého H., vytvorila podmienky pre bývanie H. v podkrovnej izbe, v ktorej maloletému zabezpečila samostatné lôžko, komodu, konferenčný stôl, stoličku a WiFi vežu. Pani M. spolu so synom spávajú v obývačke na prízemí, kde má svoj priestor na uspokojovanie potrieb aj jej maloletý syn U.. Ku svojim pomerom navrhovateľka uviedla, že je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, má uplatnený nárok na prídavok na dieťa a náhradné výživné v sume 40 €. Jej výdavkami sú poplatky spojené s nájomom v sume 80 € mesačne, poplatok za elektriku v sume 35 € mesačne. Pevné palivo jej zabezpečujú známi bezplatne. Ostatné výdavky má spojené s bežným zabezpečovaním potrieb. Pani M. k podanému návrhu uviedla, že naďalej na ňom trvá, pretože má podmienky na to, aby H. zabezpečila všetko potrebné a dokáže H. aj výchovne usmerniť. Poukázala na skutočnosť, že H. z reedukačného centra ušiel, nechce sa tam vrátiť, pretože na jeho osobu neprimerane v zariadení reagovali. Pokúsila sa H. odviesť do zariadenia dňa 11.10.2021 za súčinnosti pána F., avšak napokon sa jeho umiestnenie nezrealizovalo, pretože do auta ju pán F. nezobral a maloletý odmietol nastúpiť do vozidla bez jej prítomnosti. Aktuálne nemá finančné prostriedky, aby zabezpečila jeho návrat do reedukačného centra. Bola by najradšej, aby sa tam nemusel vrátiť, pretože ako zo zariadenia ušiel, prišiel do jej domácnosti a s maloletým nemá žiadne výchovné problémy. H. sa zdržiava len na dvore, alebo v interiéri, rešpektuje ju. Poukázala aj na pozitívne citové väzby jej maloletého syna U. a H.. Pohovorom s maloletým H. bolo zistené, že do zariadenia sa nechce vrátiť, pretože podľa jeho vyjadrenia sa tam k nemu noční vychovávateľa neprimerane správali t.j. kričali na neho. Maloletý H. neprejavil žiadny záujem o návrat do zariadenia, opakoval, že po ukončení trestu vo väzbe sa ničoho zlého nedopustil, tetu v domácnosti rešpektuje, zdržiava sa len na dvore alebo v jej domácnosti a snaží sa vyhýbať svojej predchádzajúcej

partii rovesníkov, s ktorými páchal protispoločenskú činnosť. Ďalej uvádzal, že tete pomáha, s U. má dobrý vzťah, teší sa na neho a po nadobudnutí plnoletosti má záujem odísť s plnoletým synom pani M. do zahraničia za prácou. Veľmi by si prial, aby bola ústavná starostlivosť u neho zrušená a aby bol zverený do NOS tete M.. Dňa 14.10.2021 sa s úradom telefonicky skontaktovala stará matka maloletého pani B. K., ktorá žiadala, aby sme zabezpečili, že H. už nezostane v jej NOS, pretože majú s pani M. vážne narušené vzťahy. Zároveň sa vyjadrila, že pravdepodobne sa na pojednávanie nedostaví pre závažné problémy s chôdzou. Na otázku, či sa podľa jej vyjadrenia H. po príchode z väzby zmenil, pani K. uviedla, že zatiaľ na neho nepočula nič negatívne, káľa drevo, zväčša je na dvore, čo sa v čase, keď bol u nej, už nestávalo. Nevie sa však vyjadriť, či jeho pozitívna zmena už bude mať trvalejší charakter. Dňa 15.10.2021 bola úradu emailom doručená správa z Reedukačného centra v Sološnici, v ktorej sa okrem iného uvádza, že maloletý H. zo zariadenia ušiel po prvýkrát 5.10.2021, avšak jeho útek vnímali pracovníci centra ako adaptačný, pretože mal ťažkosti s prispôbením sa v novom prostredí, ale aj z dôvodu smútku za rodinou. V zariadení riešili sťažnosti maloletého na vychovávateľov (nie voči jeho osobe). Nebál sa povedať svoj názor, snažil sa byť naoko kooperatívny, ale zadané úlohy si vyberal. Podľa vyjadrenia pracovníkov nemá zvnútornené morálne hodnoty, vystupoval prevažne sebedovomo a výrečne a verbalizoval spokojnosť v zariadení v llave.

13/Z výsluchu navrhovateľky a predložených listinných dokladov vyplýva, že navrhovateľka je v evidencii nezamestnaných od 7.11.2013 doteraz, v roku 2020 poberala dávky v hmotnej núdzi 196,20 eur, v roku 2021 vo výške 201,40 eur, ďalej pobera náhradné výživné pre mal. syna U. vo výške 40,- eur, RP na mal. U. 25,50 eur. Z lekárskeho potvrdenia vyplýva, že navrhovateľka je po fyzickej a psychickej stránke spôsobilá vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť. Výdavky navrhovateľky predstavujú DIGI Slovakia s.r.o. mesačne 12,60 eur, zálohovú platbu za plyn 35,- eur, nájomné za byt 80,- eur mesačne. Navrhovateľka uviedla, že maloletý po úteku zo zariadenia v Sološnici dňa 6.10.2021 prišiel k nej. Od 10.10.2021 brigádne pracuje ako pomocný robotník na stavbách. Má u nej vytvorené podmienky pre ďalší vývin, poslúcha ju, rešpektuje. Pozná jeho správanie, vychovávala ho aj v minulosti, nejde len o jeho účelové konanie. Správanie u starej matky bolo poznačené nezhodami medzi nimi. Aj ako plnoletý sa chce zamestnať ako stavebný robotník. H. vychádza dobre aj s jej synom, sú ako bratia. Svoju doterajšiu minulosť ľutuje a poučil sa.

14/Kolízny opatrovník poukázal na to, že maloletý zmenil svoj postoj, svoje správanie, podrobil sa aj pedopsychiatrickému vyšetreniu, chodí do práce, rešpektuje tetu, preto s návrhom súhlasia.

15/ Maloletý H. pred súdom prezentoval, že chce byť u tety. Je mu tam dobre. Vzťah so starou mamou bol zlý, všetko mu vyčítala. Pokiaľ ide o krádeže, uvedomil si svoje zlé správanie. Tetu má rád, jej syn je ako jeho brat. Chodí do práce do Zlatých Moraviec, kladú zámkovú dlažbu. Vydrží pracovať aj 8 - 9 hodín. Cez víkendy pomáha tete, ide aj von a dodrží všetky pokyny tety. Je v kontakte aj s otcom, za mamou chodí každý týždeň.

16/Z lekárskej správy psychiatricky pre deti a dorast MUDr. Evy L. zo dňa 8.11.2021 vyplýva, že osobnosť maloletého je disharmonicky sa vyvíjajúca, citovo deprivovaná, impulzívna, pohotovosť ku disocálnemu správaniu v anamnéze. Diagnostický záver je emocionálna deprivácia, poruchy správania s disocálnymi rysmi.

17/Zo správy Reedukačného centra Sološnica z 3.11.2021 vyplýva, že maloletý sa nenachádza v zariadení, pretože dňa 6.10.2021 opäť ušiel, súd by mal prehodnotiť pobyt menovaného v zariadení, pretože nariadenie ústavnej starostlivosti neplní svoj účel.

18 / Podľa § 45 ods. 1) Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

- 2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.
- 3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.
- 4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.
- 5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.
- 6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.
- 7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.
- 8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.
- 9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

19/ Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaného ustanovenia zákona dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti je dôvodný. Súd mal preukázané, že maloletý za posledné obdobie zmenil svoje správanie, opakovane pred kolíznym opatrovníkom a aj súdom prezentoval, že sa poučil z minulosti, z protiprávneho konania. Jeho úteky z ústavnych zariadení boli dôsledkom jeho nespokojnosti s prostredím, s režimom a boli motivované nádejou zostať u svojej tety. U maloletého všetky doterajšie pokusy napraviť jeho správanie cez náhradnú osobnú starostlivosť u starej matky, cez výchovné opatrenie a nakoniec aj nariadenie ústavnej starostlivosti nevedli k pozitívnemu záveru. Práve naopak, maloletý bol neustále na úteku a v dôsledku nedostatku zabezpečenia jeho každodenných potrieb sa dopúšťal opakovaných krádeží. Aj vzhľadom na vek maloletého, ktorý sa blíži k dospelosti a vzhľadom na to, že maloletý dokázal skorigovať svoje správanie, súd uzavrel, že v najlepšom záujme maloletého je dať mu opätovne „šancu“ zostať na slobode, pokúsiť sa riadne zaradiť do života, začať pracovať a viesť riadny usporiadaný život za dozoru jeho tety. Súd vidí v osobe navrhovateľky dostatočnú záruku v riadnu starostlivosť a výchovu maloletého, pretože je jeho príbuznou, pozná aj jeho minulosť a maloletý je vžitý v prostredí navrhovateľky.

20/ Súd v súlade s § 45 ods. 3 Zákona o rodine vymedzil navrhovateľke práva a povinnosti počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti.

21/ V súlade s § 45 ods. 7, 8 Zákona o rodine súd určil rodičom vyživovaciu povinnosť u oboch v minimálnej výške (§ 62 ods. 1,2, 3 Zákona o rodine, § 81 Zákona o rodine). Vychádzal pritom z toho, že otec je dlhodobo vo výkone trestu odňatia slobody s príjmom, ktorý dovoľuje platiť len minimálne výživné - vid' i predchádzajúce rozsudky o výživnom zo strany otca. Matka je poberateľkou len invalidného dôchodku 262,- eur, pričom je umiestnená v sociálnom zariadení a má s tým spojené výdavky tak, ako bolo konštatované aj v rozsudku sp. zn. 12P/15/2021.

22/ V súlade s § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zrušil ústavnú starostlivosť, pretože bolo možné zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v troch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.